

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

PIIMAVEISE SÖÖTMINE JA HEAOLU - MAAKARI

KADRI LUHTER, MSC

BALTIC AGRO AS

TÜRI, 2021

Baltic Agro

TOITAINED

🌿 Energia

- Kiud

- Tärklis

🌿 Proteiin

- vatsas bakteritele

- peensooles

🌿 Mineraalained ja vitamiinid

Baltic Agro

SILO – TOITEVÄÄRTUS JA KVALITEET

- 🌿 Taimik
- 🌿 Taime kasvufaas
- 🌿 Sileerimine – happed
- 🌿 Toitainete omastatavus

Baltic Agro

ENERGIA JA PROTEIINI ALLIKAD

🌿 Energia

- kaer
- oder, rukis, tritikale
- nisu, mais
- juurvili (kartul, tööstuse jäägid)

🌿 Proteiin

- Rapsikook ja –šrott
- uba ja hernes
- õlleraba, söödapärm, söödakarbamiid

Baltic Agro

VITAMIINID JA MINERAALAINED

- Makromineraalid – Ca, P, Mg, Na, K, S
- Mikromineraalid
- Vitamiinid

- Kinnisperioodil ja lüpsiperioodil erinevad vajadused

- Lehma tervis ja toodang, ternespiima kvaliteet

- Vasika elujõulisus ja tervis

VASIKAS

- 🌿 Vasika elujõulisust ja tervist mõjutab:
 - Lehma tervis ja toitumine kinnisperioodil ja enne poegimist
 - Ternespiima kvaliteet ja söötmise õigeaegsus
 - Keskkond ja söötmine
- 🌿 1. ternese jootmine 10% vasika sünnimassist
- 🌿 Piim või TPA – temperatuur, kogus, kvaliteet

TÄISPIIM JA TÄISPIIMAASENDAJA

- Täispiim – ainult täiesti terve lehma piim.
- TPA koostis : Piimapõhised koostisosad, Rasvad ja õlid, Taimsed lisandid.

KUIDAS VALIDA TÄISPIIMAASENDAJAT

- Vähemalt 75% piimapõhised koostisosad
- Lõssipulbri sisaldus piimapõhistest komponentidest 25-30%
- Proteiin 22-24%
- Toorrasv 17-18% (20%)
- Toorkiud max 0,01%
- Laktoos 42-45%.
- Ei sisalda jahusid, sojakomponente, muid õlisid peale kookosõli ja mitte ühtegi muud suhkrut peale laktoosi.

PIIMAJOOGI VALMISTAMINE KALVOSTART ELIIT NÄITEL

Kalvostart Elite ja Kalvolac Profit piimajoogi valmistamise juhend

1

Võtke ämbrisse 4 liitrit 45-55 ° C vett.

45 °C
55 °C

2

Piimapulbri kontsentratsioon

Liiga palju pulbrit: Liialt toitaineid > kõhulahtisus

Ideaal: 1 kg piimapulbrit 8 liitri vee kohta

Liiga vähe piimapulbrit: Sööt jääb vatsa pidama > puhitus.

Piimapulber	Valmis jook
1 kg	8 l
2,5 kg	20 l
5 kg	40 l
7,5 kg	60 l
10 kg	80 l
12,5 kg	100 l
25 kg	200 l

Add 1 kg CMR powder

3

Piimajoogi temperatuur jootmisel

38 °C
40 °C

Liiga külm jook: Sööt satub vatsa, olukorra lahendamiseks peab organism kasutama oma energiat.

Fill up to 8 litres

NB! Üks liiter piimapulbrit kaalub 600 g.

KINNISLEHMA SÖÖTMINE JA ETTESÖÖTMINE

- Kinnisperiood u kaks kuud
- Ettesöötmine 21 päeva enne eeldatavat poegimist
- Kinnisloomale: Hein ja vesi vabalt. Kinnislooma mineraalsööt.
- Ettesöötmine: Harjutadab lüpsigrupi söötadega. Rohkem energiat ja proteiini. Ära anna lubjakivi ja soola. Edukaks poegimiseks vajalik.
- Ettesöötmine: 1/3 rohusöödast silo. 0,5-1 kg teravilja ja 0,5-1 kg rapsikooki. Kinnislooma mineraalsööt.
- Kohe peale poegimist lüpsigrupi söödale!

LÜPSILEHMA SÖÖTMINE

- Silo+hein/põhk. Lisaks teravili ja proteiinsööt.Mineraalsööt
- Grupeerimine. 1. ja 2. laktatsiooni loomad + täiskasvanud lehmad 90. lüpsipäevani
- 2,5-3 kg rapsikooki ja 5-6 kg teraviljajahu.
- 1 liitri piima tootmiseks kasutatakse energiat u 5,25 MJ. 1 kg odrajahu on u 2,5 kg piima
- 1 kg rapsikooki on u 2 kg piima.
- Mineraalid!

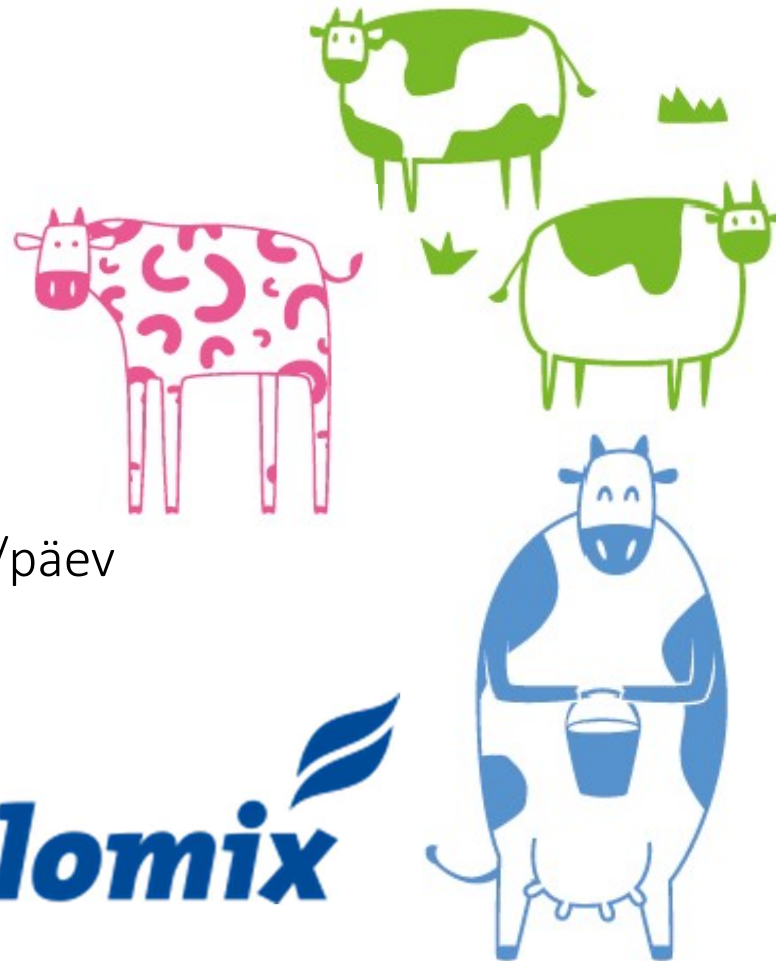
LÜPSILEHMA SÖÖTMINE.

- Grupp täiskasvanud lehmadele üle 90 lüpsipäeva.
- Heina ja silo rohkem, jõusööta vähem
- Korrigeerida söötmist kui näed, et loomad hakkavad paksuks minema.
- Selle perioodi söötmine mõjutab kehakonditsiooni poegimisel.

MINERAALNE TOITUMINE

- Värske vesi ja sool/soolakivi alati
- Lakt alguses 100 g lubjakivi
- Kaltsium, fosfor, magneesium
- ViloMin Normaal 120-150 g/lehm/päev
- Karjamaal lisaks pangemineraalid

Baltic Agro

Vilomix

Heaolu ja edu

PIIMA KVALITEET

Kvaliteediklass	Kirjeldus	Mikroorganismide arv ml-s	Somaatiliste rakkude arv ml-s
Eliit	Väga hea kvaliteet	≤ 50 000	≤ 300 000
Kõrgem	Hea kvaliteet	≤ 100 000	≤ 400 000
I	Rahuldav kvaliteet	≤ 200 000	≤ 600 000
II	Mitterahuldav kvaliteet	> 200 000	> 600 000

Toorpiima kvaliteediklasside nõuded, toorpiima koostisosade ja kvaliteedi määramise meetodid ja kord ning toorpiima koostisosade ja kvaliteedi näitajate analüüsimiseks volitatud laboratooriumile esitatavad nõuded

Vastu võetud 30.07.2008 nr 79

SRA, BAKTERID PIIMAS

Baltic Agro

Baltic Agro

HOOLITSETUD NISAD

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25

KUIDAS TOIMIDA

- 🌿 Esimese poegimise vanus 26-28 kuud
- 🌿 Poegimisvahemik 400 päeva või vähem
- 🌿 Täiskasvanud lehmad ja noored lehmad eraldi grupis
- 🌿 Uuslüpsi perioodil tugev söötmine
- 🌿 Puhas keskkond, lüpsihügieen

Baltic Agro

TÄNAN !

53989686
KADRI.LUHTER@BALTICAGROESTONIA.COM

